

BAC 2007

Pro–Didactica

Programa M1–2

Rezolvarea variantei 20

versiune finală

Redactia Pro–Didactica

Suportul pe net:

<http://www.pro-didactica.ro/>

CAPITOLUL 1

Varianta 20

1. Subiectul I.

Rezolvare.

(a) Cu formula uzuală (teorema lui Pitagora) distanța este

$$\sqrt{(4-1)^2 + (-1-3)^2} = \sqrt{3^2 + 4^2} = \boxed{5}$$

(b) Panta dreptei $x + y = 0 \Leftrightarrow y = -x$ este $m = -1$. Ecuația paralelei prin punctul $A(1,3)$ la $y = -x$ este

$$y - 3 = -1 \cdot (x - 1) \Leftrightarrow y + x - 4 = 0$$

(c) $(x-1)^2 + (y-3)^2 = 1^2$

(d) Cum $AB^2 + AC^2 = BC^2$, conform reciprocei teoremei lui Pitagora, triunghiul ABC este dreptunghic. Atunci aria este dată de $\frac{AB \cdot AC}{2} = \frac{3 \cdot 4}{2} = \boxed{6}$.

(e) Deoarece $0 < \frac{3\pi}{7} < \frac{\pi}{2} < \frac{5\pi}{7} < \pi$, avem $\cos \frac{3\pi}{7} > 0 > \cos \frac{5\pi}{7}$, deci $\boxed{a > b}$.

(f) Folosind faptul că funcția sinus este impară și periodică de perioadă principală 2π , avem

$$\sin \frac{31\pi}{4} = \sin \left(8\pi - \frac{\pi}{4} \right) = \sin \left(-\frac{\pi}{4} \right) = -\sin \frac{\pi}{4} = \boxed{-\frac{\sqrt{2}}{2}}$$

2. Subiectul II.1.

Rezolvare.

(a) Numerele de 3 cifre distincte pe care le putem forma cu cifrele 2, 4, 6 sunt în număr de $3! = \boxed{6}$. Mai exact putem forma numerele 246, 264, 426, 462, 624, 642.

(b) O mulțime de n elemente are 2^n submulțimi. Mulțimea cu 4 elemente dată va avea deci $2^4 = \boxed{16}$ submulțimi.

(c) Cum $x^2 + 3 > 0$, condiția de existență este $x \in \mathbb{R}$. Avem $\log_2(x^2 + 3) = 2 \Leftrightarrow x^2 + 3 = 2^2 \Leftrightarrow x^2 = 1 \Leftrightarrow x = \pm 1$. Suma soluțiilor este atunci $-1 + 1 = \boxed{0}$.

- (d) Avem suma primilor 10 termeni ai unei progresii aritmetice cu $a_1 = 1$ și $a_{10} = 37$, sumă care cu formula uzuală este $\frac{(a_1 + a_{10}) \cdot 10}{2} = \boxed{190}$.
- (e) Conform primei relații a lui Viète, $x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{2}{1} = \boxed{-2}$.

3. Subiectul II.2.

Rezolvare.

- (a) Pentru orice $x \in \mathbb{R}$, avem $f'(x) = \boxed{1 + \cos x}$.
- (b) Cu regula lui l'Hopital (caz de nedeterminare $\frac{0}{0}$), avem

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 + \cos x}{1} = \boxed{2}$$

- (c) Cum funcția sinus este mărginită, observăm că $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin x}{x} = 0$. Atunci

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{\sin x}{x}\right) = \boxed{1}.$$

(d) $\int_0^{\pi} f(x) dx = \left(\frac{x^2}{2} - \cos x\right) \Big|_0^{\pi} = \frac{\pi^2}{2} - \cos \pi + \cos 0 = \boxed{\frac{\pi^2}{2} + 2}$

(e) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n}\right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{n} + \sin \frac{1}{n}\right) = 0 + \sin 0 = \boxed{0}$

4. Subiectul III.

Rezolvare.

- (a) $\det A = 1 \cdot 6 - 2 \cdot 3 = \boxed{0}$. Atunci rangul lui A nu are valoarea maximă 2. Cum A conține elemente nenule, rangul său este cel puțin 1. În concluzie $\text{rang } A = \boxed{1}$.

(b)

$$\begin{aligned} C &= AB - BA = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 6 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -3 & 3 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -3 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 6 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} -7 & 7 \\ -21 & 21 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 12 \end{pmatrix} = \boxed{\begin{pmatrix} -9 & 3 \\ -27 & 9 \end{pmatrix}} \end{aligned}$$

(c) $A^2 = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 6 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 6 \end{pmatrix} = \boxed{\begin{pmatrix} 7 & 14 \\ 21 & 42 \end{pmatrix}} = 7A$

- (d) Evident $x_1 = 1$. Am văzut la punctul precedent că $A^2 = 7A$, deci $x_2 = 7$. Demonstrăm prin inducție că $A^n = 7^{n-1}A$. Verificare a fost deja făcută pentru $n = 1$ și $n = 2$. Presupunem că $A^n = 7^{n-1}A$. Atunci $A^{n+1} = A^n \cdot A = 7^{n-1}A \cdot A =$

$7^{n-1}A^2 = 7^{n-1} \cdot 7A = 7^nA$. Conform principiului inducției $A^n = 7^{n-1}A$ pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

- (e) Determinăm matricele $X = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix} \in M_2(\mathbb{R})$ cu proprietatea $AX = B$. Egalitatea aceasta de matrice se traduce prin

$$\begin{pmatrix} x+2z & y+2t \\ 3(x+2z) & 3(y+2t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ -3 & 3 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{cases} x+2z = -1 \\ y+2t = 1 \end{cases}$$

Rezultă de aici că $G = \left\{ \begin{pmatrix} -1-2z & 1-2t \\ z & t \end{pmatrix} \mid z, t \in \mathbb{R} \right\}$, deci G are o infinitate de elemente.

- (f) Căutăm o matrice $Y = \begin{pmatrix} -1-2z & 1-2t \\ z & t \end{pmatrix} \in G$ astfel încât

$$Y^2 + Y = O_2 \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 3z+4z^2-2zt & 3t-2z+4zt-2t^2 \\ -2z^2+tz & z-2tz+t^2+t \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Se vede imediat că $z = t = 0$ satisfac ecuațiile (nu trebuie să aflăm toate valorile posibile ci să arătăm că există una), deci $Y = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ satisface condițiile din enunț.

- (g) Am văzut la punctul (c) că $A^2 = 7A$, relație ce mai poate fi scrisă $A(A-7I_2) = (A-7I_2)A = O_2$. Luăm $D = A-7I_2 \neq O_2$.

5. Subiectul IV.

Rezolvare.

- (a) Pentru orice $x > 0$ avem

$$f'(x) = 1 \cdot \ln x + x \cdot \frac{1}{x} = \ln x + 1 = g(x)$$

$$g'(x) = \frac{1}{x}$$

- (b) Aflăm punctele critice ale lui f rezolvând ecuația $f'(x) = 0 \Leftrightarrow 1 + \ln x = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{e}$. Pentru $x < \frac{1}{e}$, avem $f'(x) < 0$ și pentru $x > \frac{1}{e}$ avem $f'(x) > 0$. Deci $x = \frac{1}{e}$ este singurul punct de extrem al lui f . Mai exact, acesta este un punct de minim global.

- (c) Deoarece $f''(x) = \frac{1}{x} > 0, \forall x > 0$, funcția f este convexă pe $(0, \infty)$. De asemenea, cum $g''(x) = -\frac{1}{x^2} < 0, \forall x > 0$, rezultă că f este concavă pe $(0, \infty)$.

(d) Am văzut la punctul (b) că $x = \frac{1}{e}$ este punct de minim global al lui f . Atunci pentru orice $x > 0$ avem $f(x) \geq f\left(\frac{1}{e}\right) = -\frac{1}{e} \Leftrightarrow 1 + ex \ln x \geq 0$.

(e) Deoarece $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} (-x) = 0$ și f este continuă pe $(0, \infty)$, graficul funcției f nu are asimptote verticale.

Cum $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \infty$, graficul lui f nu are nici asimptote orizontale.

Căutăm asimptotele oblice, care trebuie să fie de forma $y = mx + n$.

Deoarece $m = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \ln x = \infty$, graficul lui f nu are nici asimptote oblice.

(f) Integrăm prin părți

$$\begin{aligned} \int_1^e f(x) dx &= \int_1^e \left(\frac{x^2}{2}\right)' \ln x dx = \frac{x^2}{2} \cdot \ln x \Big|_1^e - \int_1^e \frac{x^2}{2} \cdot \frac{1}{x} dx \\ &= \frac{e^2}{2} - \frac{x^2}{4} \Big|_1^e = \frac{e^2}{2} - \frac{e^2}{4} + \frac{1}{4} = \frac{e^2 + 1}{4} \end{aligned}$$

(g) Fie G o primitivă a lui g . Cum $G'(x) = g(x) \geq 1 > 0$ pentru $x > 1$, rezultă că G este strict crescătoare pe intervalul $[1, \infty)$. În consecință $G(2007) > G(2006)$.

PRO DIDACTICA VĂ UREAZĂ SUCCES LA BAC.
DE LA TOAMNĂ VĂ AȘTEPTĂM CU ÎNTREBĂRI DIN MATERIA
DE FACULTATE.